

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL PRIEGLOBSČIO, MIGRACIJOS IR INTEGRACIJOS FONDO 2014–2020 METŲ NACIONALINĖS PROGRAMOS 2 KONKRETAUS TIKSLO „TREČIŲJŲ ŠALIŲ PILIEČIŲ INTEGRACIJA IR TEISĖTA MIGRACIJA“ 1 NACIONALINIO TIKSLO „INTEGRACIJOS PRIEMONĖS“ 2 VEIKSMO „PASLAUGŲ TREČIŲJŲ ŠALIŲ PILIEČIAMS TEIKIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. PMIF-2.1.2-V-01 PATVIRTINIMO

2015 m. spalio 7 d. Nr. A1-574
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 19 d. nutarimu Nr. 149 „Dėl institucijų, atsakingų už Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo administravimą Lietuvoje, paskyrimo“ ir Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. A1-319 „Dėl Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“, 29 punktu:

1. T v i r t i n u Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos 2 konkretaus tikslo „Trečiųjų šalių piliečių integracija ir teisėta migracija“ 1 nacionalinio tikslo „Integracijos priemonės“ 2 veiksmo „Paslaugų trečiųjų šalių piliečiams teikimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašą Nr. PMIF-2.1.2-V-01 (pridedama).

2. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Algimanta Pabedinskienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro 2015 m. spalio 7 d. įsakymu
Nr. A1-574

**PRIEGLOBSČIO, MIGRACIJOS IR INTEGRACIJOS FONDO 2014–2020 METŲ
NACIONALINĖS PROGRAMOS 2 KONKRETAUS TIKSLO „TREČIŲJŲ ŠALIŲ
PILIEČIŲ INTEGRACIJA IR TEISĖTA MIGRACIJA“ 1 NACIONALINIO TIKSLO
„INTEGRACIJOS PRIEMONĖS“ 2 VEIKSMO „PASLAUGŲ TREČIŲJŲ ŠALIŲ
PILIEČIAMS TEIKIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR. PMIF-
2.1.2-V-01**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos 2 konkretaus tikslo „Trečiųjų šalių piliečių integracija ir teisėta migracija“ 1 nacionalinio tikslo „Integracijos priemonės“ 2 veiksmo „Paslaugų trečiųjų šalių piliečiams teikimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. PMIF-2.1.2-V-01 (toliau – PFSA) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (toliau – PMIF) 2014–2020 metų lėšų bendrai finansuojamą projektą (toliau – paraiška) pagal Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos, patvirtintos Europos Komisijos 2015 m. kovo 20 d. sprendimu Nr. C(2015)1731, kuriuo patvirtinama Lietuvos nacionalinė programa dėl paramos iš Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų laikotarpiu (toliau – PMIF programa), 2 konkretaus tikslo „Trečiųjų šalių piliečių integracija ir teisėta migracija“ 1 nacionalinio tikslo „Integracijos priemonės“ 2 veiksmo „Paslaugų trečiųjų šalių piliečiams teikimas“ (toliau – Veiksmas) finansuojamas veiklas, taip pat institucija, atliekanti paraiškų vertinimą, atranką ir iš PMIF lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) įgyvendinimo priežiūrą.

2. PFSA yra parengtas vadovaujantis:

2.1. Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos veiksmų įgyvendinimo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. A1-284 „Dėl Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos veiksmų įgyvendinimo plano patvirtinimo“;

2.2. Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. A1-319, „Dėl Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – PAFT);

2.3. Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos rodiklių skaičiavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. A1-432 „Dėl Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos rodiklių skaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.4. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2015–2017 metų strateginiu veiklos planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. A1-37 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2015–2017 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (toliau – Ministerijos 2015–2017 metų strateginis veiklos planas).

3. PFSA vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos PFSA 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – UTPĮ), Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 m. nacionalinę programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. A1-641 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 m. nacionalinę programą, taisyklių patvirtinimo“, ir Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. A1-145 „Dėl Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Pagal PFSA teikiamas projektas turi prisidėti prie šių nacionalinių strateginio planavimo dokumentų nuostatų įgyvendinimo:

4.1. Ministerijos 2015–2017 metų strateginio veiklos plano 4.4 programos „Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo programa“ 01-01-01 priemonės „Įgyvendinti Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo programos priemonės“;

4.2. Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. A1-238 „Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo“, 5.3.2–5.3.3 papunkčių, kiek tai susiję su prieglobstį gavusių užsieniečių integracija.

5. Projekto atranka pagal Veiksmą bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

6. Pagal PFSA projektui įgyvendinti numatoma skirti iki 350 000,00 Eur (trijų šimtų penkiasdešimt tūkstančių eurų), iš kurių iki 262 500,00 Eur (dviejų šimtų šešiasdešimt dviejų tūkstančių penkių šimtų eurų) – PMIF lėšos ir iki 87 500,00 Eur (aštuoniasdešimt septynių tūkstančių penkių šimtų eurų) – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

7. Veiksmo tikslas – užtikrinti kompleksinį ir išplėstą svarbių paslaugų teikimą prieglobstį gavusiems užsieniečiams, siekiant pagerinti jų integracijos sąlygas.

8. Pagal PFSA remiamos šios veiklos:

8.1. tikslinės grupės atstovų gyvenimo sąlygų gerinimas aprūpinant maistu, higienos reikmenimis, būtiniausiais drabužiais ir avalyne;

8.2. teisinės konsultacijos ir (arba) paslaugos;

8.3. asmens ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugos;

8.4. psichologinė pagalba ir (arba) konsultacijos;

8.5. lietuvių kalbos mokymai ir (arba) kursai;

8.6. Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų mokymai;

8.7. pilietinio orientavimo mokymai ir (arba) kursai, apimantys, pvz., visuomenės pažinimo, supažindinimo su Lietuvos teisine, socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, švietimo sistemomis ir pan.

8.8. profesinis orientavimas ir (arba) konsultavimas;

8.9. informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas, atstovavimas ir kita socialinė pagalba;

8.10. kompiuterinio raštingumo mokymai ir (arba) kursai;

8.11. renginių ar kitos bendros veiklos su visuomene organizavimas (pvz., bendros šventės su vietos bendruomene, atvirų durų dienos, bendros diskusijos ir pan.);

8.12. socialinių įgūdžių ugdymas ir laisvalaikio organizavimas (pvz., bendravimo įgūdžių mokymai, sportiniai užsiėmimai, įvairių amatų (siuvimo, mezgimo, audimo, pynimo, dailės, keramikos dirbinių kūrimo ir pan.) pamokos, savarankiško patalpų, aplinkos tvarkymo, maisto gaminimo ir panašūs užsiėmimai).

9. Veiklos, nurodytos PFSA 8.1–8.9 papunkčiuose, privalo būti įtrauktos į paraišką ir būti vykdomos projekto įgyvendinimo metu. Pareiškėjas paraiškoje taip pat gali numatyti veiklą (-as),

nurodytą (-as) PFSA 8.10–8.12 papunkčiuose, kuri (-ios) skirta (-os) PFSA 7 punkte numatytam veiksmo tikslui ir būtina (-os) projekto tikslui pasiekti.

10. PFSA nėra finansuojamas mokymo programų ir metodikų rengimas bei adaptavimas.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

11. Pagal PFSA galimas pareiškėjas yra Pabėgėlių priėmimo centras.

12. Pagal PFSA projektas gali būti vykdomas su partneriu (-iais). Partneriu gali būti viešasis juridinis asmuo, registruotas Lietuvos Respublikoje, tarptautinė organizacija ar jos padalinys, teisėtai veikiantis Lietuvos Respublikoje. Jeigu pareiškėjas projektą planuoja įgyvendinti su partneriu (-iais), pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi organizuoti viešą konkursą partneriui (-iams) atrinkti pagal projekto vykdytojo iš anksto patvirtintus atrankos kriterijus ir procedūras.

III SKYRIUS

PROJEKTUI TAIKOMI REIKALAVIMAI

13. Projektas turi atitikti PAFT 20 punkte nustatytus bendruosius projektų reikalavimus. Projekto atitiktis bendriesiems projektų reikalavimams nustatoma atliekant projektų tinkamumo finansuoti vertinimą.

14. Projektas turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų: projektu turi būti prisidedama prie Užsieniečių integracijos politikos įgyvendinimo 2015–2017 metų veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-683 „Dėl Užsieniečių integracijos politikos įgyvendinimo 2015–2017 metų veiksmų plano patvirtinimo“, 1.1 priemonės įgyvendinimo.

15. Projekto veiklos gali būti pradėtos įgyvendinti anksčiau, nei pasirašoma projekto sutartis, tačiau ne anksčiau kaip nuo 2015 m. liepos 1 d. Projekto veiklas pradėjęs vykdyti anksčiau, nei pasirašoma projekto sutartis (bet ne anksčiau kaip 2015 m. liepos 1 d.), projekto vykdytojas įsipareigoja iš savo lėšų apmokėti su šių veiklų vykdymu susijusias išlaidas, jei jos nebus pripažintos tinkamomis finansuoti.

16. Teikiamo pagal PFSA projekto įgyvendinimo trukmė turi būti ne trumpesnė nei 36 mėnesiai ir ne ilgesnė kaip 42 mėnesiai nuo projekto sutarties įsigaliojimo dienos. Dėl objektyvių priežasčių, kurių pareiškėjas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas PAFT nustatyta tvarka.

17. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

18. Projekto tikslinė grupė yra:

18.1. trečiosios šalies (ne Europos Sąjungos valstybės narės) piliečiai arba asmenys be pilietybės, kuriems suteiktas pabėgėlio statusas pagal UTPĮ 86 straipsnį;

18.2. trečiosios šalies (ne Europos Sąjungos valstybės narės) piliečiai arba asmenys be pilietybės, kuriems suteikta papildoma apsauga pagal UTPĮ 87 straipsnį.

19. Visi PFSA 18 punkte išvardyti tikslinės grupės atstovai turi turėti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, išduotą UTPĮ 40 straipsnio 1 dalies 9 punkte nustatytu pagrindu, arba leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, išduotą pagal UTPĮ 53 straipsnio 1 dalies 7 punktą.

20. Įgaliotoji institucija, vykdydama teisės aktuose nustatytas funkcijas ir norėdama patikrinti, ar projekte dalyvaujantis asmuo priklauso tikslinei grupei, turi teisę gauti dalyvio asmens duomenis iš valstybės registrų.

21. Pareiškėjas, planuodamas PMIF programos rodiklių reikšmes, turi vadovautis Rodiklių skaičiavimo aprašu. Projektu turi būti siekiama PFSA 21.1 papunktyje nurodyto privalomo PMIF programos rodiklio reikšmės, už kurios pasiekimą yra atsiskaitoma įgaliotajai institucijai PAFT IV

skyriaus penktajame skirsnyje nurodyta tvarka. PMIF programos rodiklio pakategorių, nurodytų PFSA 21.2–21.3 papunkčiuose, reikšmių pareiškėjas paraiškoje nenurodo, tačiau projekto įgyvendinimo metu už jas atsiskaito įgaliotajai institucijai PAFT IV skyriaus penktajame skirsnyje nurodyta tvarka. Turi būti siekiama šios PMIF programos rodiklio privalomos reikšmės ir fiksuojamos šios PMIF programos rodiklio pakategorių skaitinės reikšmės:

21.1. PMIF programos rodiklio „Tikslinei grupei priklausančių asmenų, kuriems PMIF lėšomis buvo suteikta parama taikant integracijos priemonės, vykdomas įgyvendinant nacionalines, vietos ir regionines strategijas“, kodas PR2.1 – ne mažiau nei 150 tikslinės grupės atstovų;

21.2. PMIF programos rodiklio pakategorės „Tikslinei grupei priklausančių asmenų, paremtų pasitelkiant į švietimą ir mokymą orientuotas priemones, įskaitant kalbų mokymą ir pasirengimo veiksmus, kuriais palengvinamos galimybės įsidarbinti, skaičius“, kodas PR2.1.1;

21.3. PMIF programos rodiklio pakategorės „Tikslinei grupei priklausančių asmenų, paremtų teikiant patarimus ir pagalbą būsto srityje, skaičius“, kodas PR2.1.2;

21.4. PMIF programos rodiklio pakategorės „Tikslinei grupei priklausančių asmenų, paremtų suteikus sveikatos priežiūros ir psichologinės pagalbos paslaugas, skaičius“, kodas PR2.1.3;

21.5. PMIF programos rodiklio pakategorės „Tikslinei grupei priklausančių asmenų, paremtų pasitelkus priemones, susijusias su demokratiniu dalyvavimu, skaičius“, kodas PR2.1.4.

22. Reikalavimai projekto parengtumui nėra taikomi.

23. Neturi būti numatyta projekto apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

24. Pagal PFSA valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kaip ji apibrėžta 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) 3 straipsnyje, neteikiama. Įgaliotoji institucija paraiškos vertinimo ir projekto įgyvendinimo metu turi įsitikinti, kad nėra teikiama valstybės pagalba ir *de minimis* pagalba, pildydama Patikros lapą dėl valstybės pagalbos ir *de minimis* pagalbos buvimo ar nebuvimo (PFSA 2 priedas).

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

25. Projekto išlaidos turi atitikti projekto išlaidoms taikomus reikalavimus, nustatytus PAFT V skyriuje ir Instrukcijose dėl projektų išlaidų atitikties Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo reikalavimams, tvirtinamose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu (toliau – Instrukcijos dėl išlaidų atitikties) ir skelbiamose atsakingos institucijos interneto svetainėje.

26. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, neviršijant PFSA 6 punkte nustatytos kvietimo sumos projektui įgyvendinti.

27. Pagal PFSA tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Statyba, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti
2.	Įranga, įrenginiai ir kitas	Netinkama finansuoti

	turtas	
3.	Projekto vykdymas	Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos: 3.1. tiesiogines projekto veiklas vykdančio personalo, susijusio su projekto vykdytoju ar partneriu darbo santykiais, darbo užmokesčio išlaidos. Valstybės ar savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojui mokamo darbo užmokesčio dydis turi būti nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ nuostatomis. Kitų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos neturi viršyti atitinkamos specializacijos ir kvalifikacijos darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Su darbuotojais, vykdančiais tiesiogines projekto veiklas, turi būti sudaromos atskiros darbo sutartys arba esamų darbo sutarčių papildymai; 3.2. tiesiogines projekto veiklas vykdančio personalo, susijusio su projekto vykdytoju ar partneriu darbo santykiais, komandiruočių, kelionių išlaidos. Netinkamos yra darbuotojų kelionių į darbovietę ir iš jos išlaidos; 3.3. mokymų, renginių, nurodytų PFSA 8.5–8.8, 8.10–8.12 papunkčiuose, organizavimo ir vykdymo paslaugų pirkimo išlaidos; 3.4. mokymo ir ugdymo priemonių bei kito trumpalaikio turto (išskyrus trumpalaikiam turtui priskiriamus baldus, įrangą ir įrenginius) pirkimo ir nuomos išlaidos, įrangos nuomos išlaidos; 3.5. išlaidos tikslinės grupės atstovams, kai pagalbos teikimo tikslais atliekami pirkimai tikslinės grupės atstovų naudai (aprūpinimas maistu, higienos reikmenimis, būtiniausiais drabužiais, avalyne); 3.6. iš išorės tiekėjų perkamų paslaugų ir prekių, reikalingų įgyvendinti PFSA 8 punkte nurodytas veiklas, išlaidos, jei jos atitinka PAFT ir Instrukcijose dėl išlaidų atitikties prekėms ir paslaugoms keliamus reikalavimus; 3.7. projekto dalyvių kelionių, skirtų dalyvauti PFSA 8 punkte nurodytose veiklose, išlaidos. Šioms išlaidoms apmokėti gali būti taikomas kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotasis įkainis, nustatytas 2013 m. balandžio 30 d. atliktame ir 2015 m. balandžio 24 d. atnaujintame Fiksuotojo įkainio, apmokant projektą vykdančiojo

		personalo ir dalyvių komandiruočių ir kelionių metu patiriamas transporto išlaidas, nustatymo tyrime (toliau – Tyrimas). Tyrimas skelbiamas www.esinvesticijos.lt . Maksimalus transporto fiksuotasis įkainis yra 0,08 euro su pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM) vienam kilometrui (0,07 euro be PVM). Pareiškėjas gali nurodyti ir mažesnius transporto fiksuotųjų įkainių dydžius (pvz., vadovaudamasis faktiniais dydžiais pareiškėjo institucijoje). Projekte visoms transporto išlaidoms turi būti taikomas vienodas transporto fiksuotasis įkainis
4.	Informavimas apie projektą	Tinkamomis finansuoti laikomos: 4.1. privalomų viešinimo priemonių, nurodytų PAFT 310.1, 310.3–310.4 papunkčiuose, išlaidos; 4.2. kitų pasirenkamų informavimo apie projektą priemonių išlaidos: pranešimų žiniasklaidai, informacinių renginių, seminarų, diskusijų, projekto viešinimo spaudoje, televizijoje, radijuje ir kt., informacinių leidinių, reprezentacinių priemonių išlaidos. Projekto viešinimo išlaidos neturi sudaryti daugiau kaip 1 procento nuo tinkamų finansuoti išlaidų sumos
5.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms skaičiuojama vadovaujantis Fiksuotosios normos taikymo netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti tvarkos aprašu (PAFT 5 priedas)

28. Projekto biudžetas sudaromas vadovaujantis Instrukcijomis dėl išlaidų atitikties.

29. Pagal PFSA netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos šios išlaidos:

29.1. nustatytos PAFT V skyriaus trečiajame skirsnyje;

29.2. PFSA 27 punkte kaip tinkamos finansuoti nenurodytos išlaidos.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

30. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios forma nustatyta PAFT 2 priede.

31. Pareiškėjas pildo paraiškos formą ir PAFT III skyriaus penktajame skirsnyje nustatyta tvarka teikia ją ir priedus įgaliojamajai institucijai raštu, kartu pateikdamas ir skaitmenines paraiškos ir pridedamų dokumentų kopijas. Faksu ar elektroniniu paštu atsiųstos ar kitu nei įgaliosios institucijos adresu pristatytos projekto paraiškos neregistruojamos ir nevertinamos.

32. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

32.1. Klausimyną apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo ir (arba) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (taikoma, jeigu projekto biudžete tinkamų finansuoti išlaidų suma numatyta su PVM);

32.2. projekto finansavimo šaltinius (pareiškėjo įnašą ir netinkamomis finansuoti pripažintų išlaidų padengimą) pagrindžiančius dokumentus, pavyzdžiui, pažymą, kurioje nurodytas banko (kitų kredito įstaigų, juridinių asmenų) sprendimas suteikti paskolą konkrečiam projektui, paskolos sutartis ir kt.;

32.3. dokumentus, pagrindžiančius projekto biudžeto pagrįstumą (pavyzdžiui, 3 tiekėjų pasiūlymai dėl prekių ir (ar) paslaugų kainos, nuorodos į rinkoje esančias kainas ir kt.);

32.4. partnerio (-ių) deklaraciją (-as) (jeigu projektą ketinama įgyvendinti su partneriu (-iais)).

33. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami PAFT II skyriuje nustatyta tvarka. Konkreti įgaliotosios institucijos konsultuojančių asmenų kontaktinė informacija nurodoma įgaliotosios institucijos pareiškėjui siunčiamame pasiūlyme pateikti paraišką.

34. Įgaliotoji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą PAFT III skyriaus šeštajame skirsnyje nustatyta tvarka, pildydama Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelę (PFSA 1 priedas).

35. Paraiškos vertinimo metu įgaliotoji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti paraiškos vertinimui trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgaliotosios institucijos nustatytą terminą, kuris neturi būti trumpesnis kaip 7 dienos ir ilgesnis kaip 14 dienų. Terminas gali būti pratęstas įgaliotosios institucijos sprendimu, jei pareiškėjas, norėdamas pateikti prašomus dokumentus ar informaciją, turi kreiptis į kitą (-as) instituciją (-as).

36. Paraiška vertinama ne ilgiau kaip 45 dienas nuo paraiškos gavimo įgaliotojoje institucijoje dienos.

37. Dėl objektyvių priežasčių negalint paraiškos įvertinti per nustatytą terminą, vertinimo terminas gali būti pratęstas motyvuotu atsakingos institucijos sprendimu, tačiau ne ilgiau nei 30 dienų. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgaliotoji institucija informuoja pareiškėją raštu.

38. Paraiška gali būti atmetama PAFT III skyriaus penktajame ir šeštajame skirsniuose nustatyta tvarka ir pagrindais. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

39. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti PAFT VII skyriuje nustatyta tvarka.

40. Sprendimą dėl projekto finansavimo priima atsakinga institucija PAFT 86–87 punktuose nustatyta tvarka.

41. Atsakingai institucijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgaliotoji institucija raštu pateikia šį sprendimą pareiškėjui PAFT 91 punkte nustatyta tvarka.

42. Pagal PFSA finansuojamam projektui įgyvendinti sudaroma trišalė projekto sutartis tarp atsakingos, įgaliotosios institucijų ir projekto vykdytojo. Projekto sutartis yra keičiama ar nutraukiama PAFT IV skyriaus antrajame skirsnyje nustatyta tvarka.

43. Įgaliotoji institucija PAFT IV skyriaus pirmajame skirsnyje nustatyta tvarka pagal PAFT 4 priede nustatytą formą, pritaikytą PFSA, parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą, kuris turi būti ne trumpesnis nei 14 dienų nuo įgaliotosios institucijos rašto gavimo dienos. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgaliotąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių pratęsti projekto sutarties pasirašymo terminą. Jeigu pareiškėjas atsisako pasirašyti projekto sutartį ar per nustatytą terminą jos nepasirašo, įgaliotoji institucija per 7 dienas nuo šios informacijos gavimo dienos arba nustatyto termino pabaigos apie tai informuoja atsakingą instituciją ir pareiškėją, kad pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį neteko galios. Tokiu atveju atsakinga institucija sprendimą dėl projekto finansavimo turi pripažinti netekusiu galios ne vėliau kaip per 14 dienų nuo įgaliotosios institucijos informacijos, kad pareiškėjas per įgaliotosios institucijos nustatytą terminą nepasirašė projekto sutarties arba atsisakė ją pasirašyti, gavimo dienos.

44. Projekto sutarties originalas rengiamas ir teikiamas kaip pasirašytas popierinis dokumentas.

VI SKYRIUS

PROJEKTO ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

45. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, PAFT ir PFSA nustatytus reikalavimus.

46. Projektui gali būti skiriamas papildomas finansavimas PAFT IV skyriaus trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka, jei projektas atitinka reikalavimus, nustatytus PAFT 124–125 punktuose.

47. Jei projektas nepradedamas įgyvendinti per PAFT 149 punkte nustatyta terminą, įgaliotoji institucija turi teisę PAFT IV skyriaus antrojo skirsnio nustatyta tvarka nutraukti projekto sutartį.

48. Projekto vykdytojas projekto pirkimų planą pateikia įgaliotajai institucijai per 30 dienų nuo projekto sutarties įsigaliojimo dienos, jei įgaliotoji institucija nenustato kitaip.

49. Informacija apie projekto dalyvius teikiama vadovaujantis PAFT IV skyriaus šeštojo skirsnio nuostatomis. Projekto dalyvio apklausos anketoje nustatytą informaciją apie projekto dalyvius įgaliotajai institucijai pateikia projekto vykdytojas. Išimtiniais atvejais, nustatytais PAFT, projekto dalyvio gali būti nereikalaujama užpildyti projekto dalyvio anketos, o pateiktos informacijos apie projekto dalyvį teisingumą užtikrina projekto vykdytojas turėdamas patvirtinantį dokumentą, kad projekto dalyvis priklauso tikslinei grupei, ar kitą įrodantį dokumentą.

50. Projekto vykdytojas privalo informuoti apie įgyvendinamą ar įgyvendintą projektą PAFT VI skyriaus pirmajame skirsnyje nustatyta tvarka.

51. Projekto užbaigimo reikalavimai nustatyti PAFT IV skyriaus vienuoliktajame skirsnyje.

52. Visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi PAFT VI skyriaus šeštajame skirsnyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS

PFSA KEITIMO TVARKA

53. PFSA keitimo tvarka nustatyta PAFT III skyriaus ketvirtajame skirsnyje.

54. Jei PFSA keičiamas jau atrinkus projektą, šie pakeitimai PAFT 42 punkte nustatytais atvejais taikomi ir įgyvendinamam projektui.

Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos 2 konkretaus tikslo „Trečiųjų šalių piliečių integracija ir teisėta migracija“ 1 nacionalinio tikslo „Integracijos priemonės“ 2 veiksmo „Paslaugų trečiųjų šalių piliečiams teikimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo
Nr. PMIF-2.1.2-V-01
1 priedas

(Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelės forma)

PROJEKTO TINKAMUMO FINANSUOTI VERTINIMO LENTELĖ

Paraiškos kodas	<i>(įrašomas paraiškos kodas)</i>
Pareiškėjo pavadinimas	<i>(įrašomas pareiškėjo pavadinimas)</i>
Projekto pavadinimas	<i>(įrašomas projekto pavadinimas)</i>
Projektą planuojama įgyvendinti:	
su partneriu (-iais)	be partnerio (-ių)
PIRMINĖ	PATIKSLINTA
<i>(Žymima „Patikslinta“, kai ši lentelė tikslinama grąžinus paraišką pakartotiniam vertinimui)</i>	

1. Bendrieji projektų reikalavimai

Bendrasis projektų reikalavimas	Bendrojo projektų reikalavimo aspektai ir paaiškinimai	Bendrojo projektų reikalavimo detalizavimas (jei taikoma)	Bendrojo projektų reikalavimo aspekto vertinimas	
			Taip / ne / netaikoma / taip su išlyga	Komentarai
1. Planuojamu finansuoti projektu prisidedama prie projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – PFSA)	1.1. Projekto tikslas ir uždaviniai atitinka PFSA nurodytą PMIF programos veiksmą ir siekiamą rezultatą	Projekto tikslas ir uždaviniai turi atitikti PMIF programos 2.1.2 veiksmo tikslą ir siekiamą PMIF programos rodiklį PR2.1.		<i>(Kai bendrojo projektų reikalavimo vertinimas</i>

nurodyto Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos (toliau – PMIF programa) 2 konkretaus tikslo „Trečiųjų šalių piliečių integracija ir teisėta migracija“ 1 nacionalinio tikslo „Integracijos priemonės“ 2 veiksmo „Paslaugų trečiųjų šalių piliečiams teikimas“ įgyvendinimo bei su juo susijusio PMIF programos rodiklio pasiekimo ir įgyvendinamos PFSA nustatytos veiklos		Vertinant būtina įsitikinti, kad: - projekto tikslas ir uždaviniai prisidės prie PMIF programos 2.1.2 veiksmo tikslo, nurodyto PFSA 7 punkte, įgyvendinimo; - projektu siekiama PMIF programos rodiklio, nurodyto PFSA 21.1 papunktyje, reikšmės; - projekto tikslo, uždavinių ir siekiamo PMIF programos rodiklio ryšys yra akivaizdus ir priežastinis. <i>Informacijos šaltinis – paraiškos 5, 6 punktai</i>		„Ne“ arba „Taip su išlyga“, šiame stulpelyje pagrindžiamas kiekvieno bendrojo projektų reikalavimo aspekto įvertinimas)
	1.2. Projekto tikslas, uždaviniai ir veiklos atitinka PFSA nurodytas veiklas	Projekto tikslas, uždaviniai ir veiklos atitinka PFSA 8 punkte nurodytas veiklas. Vertinant būtina įsitikinti, ar projekte numatytas tikslas, uždaviniai ir planuojamos vykdyti veiklos atitinka veiklas, nurodytas PFSA 8 punkte. <i>Informacijos šaltinis – paraiškos 6 punktas</i>		
	1.3. Projektas atitinka kitus su projekto veiklomis susijusius PFSA nustatytus reikalavimus	Vertinant būtina įsitikinti, kad projektas atitinka PFSA 9 ir 10 punktų nuostatas. <i>Informacijos šaltinis – paraiškos</i>		

		6.1 papunktis		
2. Projektas atitinka PFSA nurodyto (-ų) nacionalinio (-ių) strateginio planavimo dokumento (-ų) nuostatas (taikoma valstybės projektams)	2.1. Projektas atitinka PFSA nurodyto (-ų) nacionalinio (-ių) strateginio planavimo dokumento (-ų) nuostatas (taikoma valstybės projektams). <i>(Atsakinga institucija PFSA nurodo, prie kurių nacionalinio strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimo turi būti prisidedama projektais)</i>	Projektas turi atitikti nacionalinių strateginio planavimo dokumentų, nurodytų PFSA 4 punkte, nuostatas. <i>Informacijos šaltiniai: paraiškos 5.3 papunktis, PFSA 4 punkte nurodyti nacionaliniai strateginio planavimo dokumentai</i>		
3. Projektu siekiama aiškių ir realių kiekybinių uždavinių	3.1. Projektu siekiama PFSA nustatytų PMIF programos rodiklių	Projektas turi siekti PMIF programos rodiklio reikšmės, nurodytos PFSA 21.1 papunktyje. Vertinant būtina įsitikinti, kad projektu siekiama PFSA 21.1 papunktyje nurodyto PMIF programos rodiklio reikšmės ir įgyvendinus numatytas projekto veiklas jis bus pasiektas. <i>Informacijos šaltinis – paraiškos 14 punktas</i>		
	3.2. Išlaikyta nuosekli vidinė projekto logika, t. y. projekto rezultatai yra projekto veiklų padarinys, projekto veiklos sudaro prielaidas pasiekti projekto uždavinius, o pastarieji – pasiekti nustatytą projekto tikslą	Vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, būtina įsitikinti, kad išlaikyta nuosekli vidinė projekto logika. Projekto rezultatai turi būti projekto veiklų padarinys, projekto veiklos – sudaryti prielaidas pasiekti projekto uždavinius, o šie – įgyvendinti nustatytą tikslą.		

		<i>Informacijos šaltinis – paraiškos 5, 6 punktai</i>		
	3.3. Projekto uždaviniai yra specifiniai (parodo projekto esmę ir charakteristikas), išmatuojami (kiekybiškai išreikšti ir matuojami), įvykdomi, aiškiveiklų pradžios ir pabaigos data	Vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, būtina įsitikinti, kad projekto uždaviniai atitinka šiuos kokybinius reikalavimus: - yra specifiniai – parodo projekto esmę ir charakteristikas; - išmatuojami – kiekybiškai išreikšti ir matuojami; - pasiekiami – realūs; - susieti – tapatūs vykdomoms projekto veikloms; - išskelti laiku – aiški pradžios ir pabaigos data. <i>Informacijos šaltinis – paraiškos 6, 8 punktai</i>		
4. Projektas atitinka moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo principus, projekto įgyvendinimas yra suderinamas su Europos Sąjungos (toliau – ES) konkurencijos politikos nuostatomis	4.1. Projekte nėra numatomi apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principo įgyvendinimui	Vertinama, ar projekto įgyvendinimas neturi neigiamos įtakos moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo principų įgyvendinimui: - sudarytos vienodos dalyvavimo projekte ir naudojimosi projekto rezultatais galimybės moterims ir vyrams; - sudarytos vienodos dalyvavimo projekte ir naudojimosi projekto rezultatais galimybės visiems asmenims nepriklausomai nuo rasės ar etninės kilmės, tautybės,		

		kalbos, kilmės, socialinės padėties, religijos, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos. <i>Informacijos šaltinis – paraiškos 15 punktas</i>		
	4.2. Pasiūlyti konkretūs veiksmai, kurie rodo, kad projektu prisidedama prie moterų ir vyrų lygybės principo įgyvendinimo ir (arba) skatinamas nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimas. <i>(Taikoma tik tais atvejais, kai toks reikalavimas nustatytas PFSA. Atsakinga institucija detalizuoja šį vertinimo aspektą, įrašydama konkrečius reikalavimus, nurodytus PFSA)</i>	Netaikoma		
	4.3. Projektas suderinamas su ES konkurencijos politikos nuostatomis: 4.3.1. teikiama parama neviršija <i>de minimis</i> pagalbai nustatytų ribų bei atitinka reikalavimus, taikomus <i>de minimis</i> pagalbai (taikoma, jei projektui teikiama <i>de minimis</i> pagalba. Pildomas projektų atitikties <i>de minimis</i> pagalbos taisyklėms patikros lapas); arba 4.3.2. projektas bus finansuojamas pagal	4.3.1. Netaikoma. 4.3.2. Netaikoma.		

	suderintą valstybės pagalbos schemą arba Europos Komisijos sprendimą arba pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą, laikantis jame nustatytų reikalavimų <i>(taikoma, jei projektas bus finansuojamas pagal suderintą valstybės pagalbos schemą arba Europos Komisijos sprendimą arba pagal 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL 2014, L 187, p. 1). Pildomas projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros lapas);</i> arba 4.3.3. projekto finansavimas nereiškia neteisėtos valstybės pagalbos ar <i>de minimis</i> pagalbos suteikimo <i>(taikoma, jei PFSA nurodyta, kad pagal jį valstybės pagalba ir (ar) de minimis pagalba nėra teikiama. Pildomas patikros lapas dėl valstybės pagalbos ir de minimis pagalbos buvimo ar nebuvimo)</i>	4.3.3. Vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, turi būti įsitikinta, kad valstybės pagalba ir (ar) <i>de minimis</i> pagalba neteikiama. Įgaliotoji institucija pildo Patikros lapą dėl valstybės pagalbos ir <i>de minimis</i> pagalbos buvimo ar nebuvimo (PFSA 2 priedas)		
5. Pareiškėjas ir partneris (-iai) (jeigu taikoma) organizaciniu požiūriu yra pajėgus (-ūs) tinkamai ir laiku įgyvendinti teikiamą projektą ir atitinka jam (jiems) keliamus reikalavimus	5.1. Pareiškėjo ir partnerio (-ių) (jeigu taikoma) teisinė forma atitinka PFSA nustatytus reikalavimus <i>(šis vertinimo aspektas taikomas tik projektų konkurso būdu atrenkamiesiems projektams)</i>	Netaikoma		
	5.2. Pareiškėjas ir partneris (-iai) atitinka tinkamų pareiškėjų sąrašą, nustatytą PFSA <i>(šis vertinimo aspektas taikomas tik valstybės projektams)</i>	Vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, būtina įsitikinti, kad pareiškėjas yra PFSA 11 punkte nurodyta institucija.		

		<i>Informacijos šaltiniai: paraiškos 2, 3 punktai</i>		
	5.3. Pareiškėjui ir partneriui (-ams) nėra apribojimų gauti finansavimą: 5.3.1. pareiškėjui ir partneriui (-ams) nėra iškelta byla dėl bankroto arba restruktūrizavimo, nėra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės komercinės veiklos arba jis (jie) nėra likviduojamas (-i), nėra priimtas kreditorių susirinkimo nutarimas bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka (<i>ši nuostata netaikoma biudžetinėms įstaigoms</i>); 5.3.2. paraiškos vertinimo metu pareiškėjas ir partneris (-iai) yra įvykdęs (-ę) su mokesčių ir socialinio draudimo įmokų mokėjimu susijusius įsipareigojimus pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus arba pagal kitos valstybės teisės aktus, jei pareiškėjas ir partneris (-iai) yra užsienyje registruotas juridinis asmuo (registruoti juridiniai asmenys) (<i>ši nuostata netaikoma įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš valstybės arba savivaldybių biudžeto, ir juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai</i>); 5.3.3. paraiškos vertinimo metu pareiškėjo ir partnerio (-ių) vadovas, ūkinės bendrijos	Netaikoma pareiškėjui. Vertinama partnerio, kuris nėra biudžetinė įstaiga, atitiktis nurodytiems vertinimo aspektams. <i>Informacijos šaltiniai: paraiška, partnerio (-ių) deklaracija (-os), Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Juridinių asmenų registro duomenys, taip pat kita įgaliojimai institucijai prieinama informacija</i>		

	tikrasis narys (-iai) ar mažosios bendrijos atstovas, turintis (-ys) teisę juridinio asmens vardu sudaryti sandorį, ar buhalteris (-iai), ar kitas (-i) asmuo (-enys), turintis (-ys) teisę surašyti ir pasirašyti pareiškėjo apskaitos dokumentus, neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo arba dėl pareiškėjo per paskutinius 5 metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis pagal veikas, nustatytas Finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 590 „Dėl Finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių patvirtinimo“, 3 priedo „Apribojimų skirti Europos Sąjungos finansinę paramą, 2004–2009 metų Europos ekonominės erdvės ir (ar) Norvegijos finansinių mechanizmų, 2009–2014 metų Europos ekonominės erdvės ir (ar) Norvegijos finansinių mechanizmų, 2007–2012 metų Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos finansinę paramą aprašas“ 2 punkte <i>(jei pareiškėjo veikla yra finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir (arba) valstybės pinigų fondų, ši nuostata jam nėra</i>			
--	---	--	--	--

	<i>taikoma);</i> 5.3.4. paraiškos vertinimo metu pareiškėjui ir partneriui (-iams) nėra taikomas apribojimas (iki 5 metų) neskirti ES finansinės paramos dėl trečiųjų šalių piliečių nelegalaus įdarbinimo (<i>ši nuostata nėra taikoma viešiesiems juridiniams asmenims</i>); 5.3.5. paraiškos vertinimo metu pareiškėjui ir partneriui (-iams) nėra taikomas apribojimas gauti finansavimą dėl to, kad per sprendime dėl lėšų grąžinimo nustatytą terminą lėšos nebuvo grąžintos arba grąžinta tik dalis lėšų (<i>šis apribojimas netaikomas įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir (arba) valstybės pinigų fondų, įstaigoms, kurių veiklai finansuoti yra skiriama 2007–2013 metų ES fondų ar 2014–2020 metų ES struktūrinių fondų techninė parama, Europos investicijų fondui ir Europos investicijų bankui</i>); 5.3.6. paraiškos vertinimo metu pareiškėjas ir partneris (-iai) Juridinių asmenų registrai yra pateikę metinių finansinių ataskaitų rinkinius, taip pat metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius, kaip nustatyta Juridinių asmenų registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl			
--	--	--	--	--

	Juridinių asmenų registro įsteigimo ir Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ <i>(ši nuostata taikoma tik tais atvejais, kai finansines ataskaitas būtina rengti pagal įstatymus, taikomus juridiniam asmeniui, užsienio juridiniam asmeniui ar kitai organizacijai arba jų filialui)</i>			
	5.4. Pareiškėjas ir partneris (-iai) turi (gali užtikrinti) pakankamus administravimo gebėjimus vykdyti projektą	Vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, būtina įsitikinti, ar pareiškėjas ir partneris (-iai) užtikrina būtinus gebėjimus administruoti projektą – suformuoja komandą, užtikrina reikiamos kompetencijos darbuotojų įtraukimą, numato paslaugų įsigijimą ir panašiai. <i>Informacijos šaltinis – paraiškos 5.5 papunktis</i>		
	5.5. Projekto parengtumas atitinka PFSA nustatytus reikalavimus	Netaikoma		
	5.6. Partnerystė įgyvendinant projektą yra pagrįsta ir turi naudą. <i>(Šis vertinimo aspektas vertinamas tik tais atvejais, jei pareiškėjas numato įgyvendinti projektą kartu su partneriu (-iais))</i>	Būtina įvertinti, ar partnerystė sukuria pridėtinę vertę įgyvendinant projektą (pavyzdžiui, partneris vykdo atskiras projekto veiklas, kuria bendrą produktą ir kt.). <i>Informacijos šaltinis – paraiškos 5.5 papunktis</i>		

6. Projekto išlaidų finansavimo šaltiniai aiškiai nustatyti ir užtikrinti	6.1. Pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) įnašas atitinka PFSA nustatytus reikalavimus ir yra užtikrintas įnašo finansavimas. <i>(Šis vertinimo aspektas taikomas tik tais atvejais, jei paraiškoje numatytas nuosavas įnašas ir (arba) nuosavas įnašas privalomas pagal PFSA reikalavimus)</i>	Netaikoma		
	6.2. Užtikrintas netinkamų finansuoti su projektu susijusių išlaidų padengimas	Vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, būtina įsitikinti, ar pareiškėjas turi stabilius ir pakankamus finansų išteklius netinkamoms finansuoti su projektu susijusioms išlaidoms padengti, t. y. ar netinkamų išlaidų finansavimas neturės neigiamos įtakos projekto įgyvendinimui. <i>Informacijos šaltinis – paraiškos 12 punktas, dokumentai, nurodyti PFSA 32.2 papunktyje</i>		
	6.3. Užtikrintas finansinis projekto (veiklų) rezultatų tęstinumas. <i>(Šis vertinimo aspektas taikomas projektams, kuriais finansuojama naujo statinio statyba ir (arba) statinio paprastasis remontas)</i>	Netaikoma		

7. Užtikrintas efektyvus projektui įgyvendinti reikalingų lėšų panaudojimas	7.1. Pateiktas projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo pagrindimas. <i>(Šis vertinimo aspektas taikomas projektams, kuriais finansuojama naujo statinio statyba ir (arba) statinio paprastasis remontas)</i>	Netaikoma		
	7.2. Įvertintos pagrindinės projekto rizikos ir suplanuotos rizikų valdymo priemonės bei joms įgyvendinti reikalingi ištekliai	Vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, būtina įsitikinti, ar įvertintos pagrindinės rizikos ir suplanuotos rizikų valdymo priemonės bei joms įgyvendinti reikalingi ištekliai. <i>Informacijos šaltinis – paraiškos 5.6 papunktis</i>		
	7.3. Numatytos projekto veiklos atitinka tinkamoms finansuoti veikloms ir jų apimtims nustatytus reikalavimus. Išlaidos atitinka nustatytus reikalavimus ir yra būtinos projektams įgyvendinti. Veiklos ir išlaidos suplanuotos efektyviai ir pagrįstai, įvertinus ir iki paraiškos pateikimo pradėtas ar įvykdytas viešųjų pirkimų procedūras. Vertinant pareiškėjo ir partnerio (-ių) įgyvendintus ir (arba) įgyvendinamus projektus, toms pačioms veikloms ir išlaidoms finansavimas nėra skiriamas pakartotinai	Vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, būtina įsitikinti, ar: - numatytos projekto veiklos atitinka tinkamoms finansuoti veikloms ir jų apimtims nustatytus reikalavimus; - išlaidos atitinka nustatytus reikalavimus ir yra būtinos projektui įgyvendinti; - veiklos ir išlaidos suplanuotos efektyviai ir pagrįstai, įvertinus ir iki paraiškos pateikimo pradėtas ar įvykdytas viešųjų pirkimų procedūras; - vertinant pareiškėjo įgyvendintus ir (arba) įgyvendinamus projektus toms pačioms veikloms ir		

		išlaidoms finansavimas nėra skiriamas pakartotinai. <i>Informacijos šaltinis – paraiškos 7, 9, 11, 12, 13 punktai, dokumentai, nurodyti PFSA 32.3 papunktyje</i>		
	7.4. Pareiškėjas gali įgyvendinti projekto tikslą, veiklas, uždavinius bei pasiekti rezultatus per projekto įgyvendinimo laikotarpį; projekto įgyvendinimo trukmė atitinka PFSA nustatytus reikalavimus	Vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, būtina įsitikinti, ar: - pareiškėjas gali įgyvendinti projekto tikslą, veiklas, uždavinius ir pasiekti rezultatus per projekto įgyvendinimo laikotarpį; - projekto įgyvendinimo trukmė atitinka PFSA nustatytus reikalavimus. Projekto įgyvendinimo trukmė turi atitikti PFSA 16 punkte nustatytus reikalavimus. <i>Informacijos šaltinis – paraiškos 8 punktas</i>		
	7.5. Teisingai pritaikyta fiksuotoji projekto išlaidų norma, fiksuotieji projekto išlaidų vieneto įkainiai ir (ar) fiksuotosios projekto išlaidų sumos. <i>(Taikoma tik tais atvejais, jei paraiškoje yra numatyta taikyti šiuos supaprastintus išlaidų apmokėjimo būdus)</i>	Projektui taikoma fiksuotoji norma ir fiksuotieji įkainiai turi atitikti reikalavimus, nustatytus PFSA 27 punkte		
	7.6. Projekto metu neplanuojama gauti pajamų	Vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, būtina įsitikinti, ar įgyvendinant projektą nebus gaunama pajamų.		

		<i>Informacijos šaltinis – paraiškos 10 punktas</i>		
8. Projekto veiklos vykdomos PFSA nurodytoje teritorijoje	8.1. Projekto veiklos vykdomos Lietuvos Respublikoje arba ne Lietuvos Respublikoje, bet jas vykdant sukurti produktai, gauti rezultatai ir nauda (ar jų dalis, proporcinga Lietuvos Respublikos finansiniam įnašui) atitenka Lietuvos Respublikai	Projekto veiklų vykdymo teritorija turi atitikti PFSA 17 punkte nustatytus reikalavimus. Vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, būtina įsitikinti, ar projekto veiklos vykdomos Lietuvos Respublikoje. <i>Informacijos šaltinis – paraiškos 4 punktas</i>		

2. Specialusis projektų atrankos kriterijus

Specialusis projektų atrankos kriterijus (toliau – specialusis kriterijus)	Specialiojo kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai	Specialiojo kriterijaus detalizavimas (jei taikoma)	Specialiojo kriterijaus aspekto vertinimas	
			Taip / ne / netaikoma / taip su išlyga	Komentarai
1. Projektas prisideda prie PFSA 14 punkte nurodyto dokumento nuostatų įgyvendinimo	1. Projektas prisideda prie Užsieniečių integracijos politikos įgyvendinimo 2015–2017 metų veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-683 „Dėl Užsieniečių integracijos politikos įgyvendinimo 2015–2017 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų planas), 1.1 priemonės įgyvendinimo	Projektas turi prisidėti prie Veiksmų plano 1.1 priemonės įgyvendinimo. Vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, būtina įsitikinti, ar projektas prisideda prie Veiksmų plano 1.1 priemonės įgyvendinimo. <i>Informacijos šaltiniai: paraiškos 5.3 papunktis, Veiksmų planas</i>		<i>(Kai specialiojo kriterijaus vertinimas „Ne“ arba „Taip su išlyga“, šiame stulpelyje pagrindžiamas specialiojo kriterijaus aspekto</i>

				<i>įvertinimas)</i>
--	--	--	--	---------------------

3. Tinkamos finansuoti išlaidos

Bendra projekto vertė pirminėje paraiškoje, Eur	Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustatytos tinkamos finansuoti išlaidos			
	Iš viso, Eur	Iš jų		
		Projekto finansavimo lėšos, Eur	Dalis nuo tinkamų finansuoti išlaidų, proc.	Pareiškėjo ir partnerio (-ių) lėšos, Eur

4. Galutinė projekto atitiktis bendriesiems projektų reikalavimams ir specialiajam kriterijui vertinimo išvada

4.1. Paraiška įvertinta teigiamai pagal visus bendruosius projektų reikalavimus ir specialųjį kriterijų:

- ☐ Ne
☐ Taip
☐ Taip su išlyga

Komentarai: _____

4.2. Pareiškėjas nebandė gauti konfidencialios informacijos arba daryti poveikio įgaliotajai institucijai paraiškos vertinimo arba atrankos proceso metu:

- ☐ Taip, nebandė
☐ Ne, bandė

Komentarai: _____

Pastabos:

(Įgaliotoji institucija gali nurodyti ir kitą informaciją, į kurią turi būti atsižvelgta rengiant projekto sutartį ir pan.)

(įgaliotosios institucijos atsakingo asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)*

* Skiltys „įgaliotosios institucijos atsakingo asmens pareigų pavadinimas“, „parašas“, „vardas ir pavardė“, „data“ užpildomos, jei pildoma popierinė versija.

Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos 2 konkretaus tikslo „Trečiųjų šalių piliečių integracija ir teisėta migracija“ 1 nacionalinio tikslo „Integracijos priemonės“ 2 veiksmo „Paslaugų trečiųjų šalių piliečiams teikimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. PMIF-2.1.2-V-01 2 priedas

(Patikros lapo dėl valstybės pagalbos ir de minimis pagalbos buvimo ar nebuvimo forma)

PATIKROS LAPAS DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS IR DE MINIMIS PAGALBOS BUVIMO AR NEBUVIMO

Paraiškos / projekto numeris	
Paraiškos / projekto pavadinimas	
Pagal paraišką / projektą numatytos remti veiklos	
Pareiškėjas / projekto vykdytojas	<i>(Nurodomas pareiškėjas, jei projekto sutartis dar nepasirašyta, arba projekto vykdytojas, jei patikros lapas pildomas projektui)</i>

I. Valstybės pagalbos požymių identifikavimas pagal projektą remtinose veiklose¹

1.	Ar finansavimą numatoma teikti ūkio subjektams (-ui) ūkinei veiklai vykdyti?	Taip ²	Ne
Ūkio subjektai – įmonės, įstaigos ar organizacijos, jų junginiai (asociacijos, susivienijimai, konsorciškai ir pan.) ar kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje. Lietuvos Respublikoje viešojo administravimo subjektai laikomi ūkio subjektais, jeigu jie vykdo ūkinę veiklą. Ūkinė veikla – visokia gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių (paslaugų) pirkimu ar pardavimu, išskyrus, kai fiziniai asmenys prekę (paslaugą) išigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti. Vertinimui, ar tam tikra veikla laikytina ūkine veikla, nedaro įtakos tai, ar šia veikla yra siekiama pelno. Pelno nesiekiantys subjektai laikomi ūkio subjektais, jei jie prekiauja prekėmis (paslaugomis). Ūkine veikla nėra laikoma, kai valstybė veikia „vykdydama valdžios įgaliojimus“ arba kai valstybės sektoriaus subjektai veikia „kaip valdžios institucijos“. Jeigu valstybės sektoriaus subjektas vykdo ūkinę veiklą, kuri gali būti atskirta nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, subjektas, vykdydamas tą veiklą, veikia kaip ūkio subjektas. Jeigu tos ūkinės veiklos negalima atskirti nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, visa to subjekto vykdoma veikla yra su tą valdžios įgaliojimų vykdymu susijusi veikla, todėl nepatenka į ūkio subjekto sąvokos taikymo sritį. Tokioms veikloms priskiriamų veiklų pavyzdžiai (šis sąrašas nėra baigtinis): a) kariuomenė arba policija; b) oro navigacijos sauga ir kontrolė; c) jūrų eismo kontrolė ir sauga; d) kovos su tarša priežiūra; e) laisvės atėmimo nuosprendžių organizavimas, finansavimas ir vykdymas; f) viešiesiems tikslams naudoti skirtų duomenų rinkimas remiantis teisės aktuose atitinkamiems ūkio subjektams			

¹ Vertinant valstybės pagalbos kriterijus vadovaujamasi Europos Komisijos pranešimu dėl valstybės pagalbos sąvokos (angl. *Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU*) ir teismų praktika, jei taikoma.

² Jeigu pažymima „Taip“, pildomi I dalies lentelės 2–4 punktai ir II dalies lentelė. Jeigu pažymima „Ne“, pildoma tik II dalies lentelė.

nustatyty įpareigojimu atskleisti tokius duomenis. Ūkine veikla gali būti nelaikoma dalis veiklų socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, švietimo ir mokslinių tyrimų sektoriuose, kaip apibūdinta Europos Komisijos pranešime dėl valstybės pagalbos sąvokos (angl. <i>Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU</i>). Taip pat ūkine veikla nėra laikoma viešos infrastruktūros objektų, neskirtų ūkinei veiklai vykdyti, statyba.			
Pasirinkimo pagrindimas			
(Pagrįskite savo pasirinkimą)			
2.	Ar finansavimas iš valstybės išteklių ūkio subjektui (-ams) suteiktų ar suteikia išskirtinę ekonominę naudą, kurios jis (jie) negautų rinkos sąlygomis?	Taip	Ne
Išskirtinė ekonominė nauda. Vertinama, ar finansavimas ūkio subjektui teikiamas palankesnėmis sąlygomis, nei jis galėtų gauti rinkoje. Pavyzdžiui, negrąžintina subsidija, lengvatinė paskola (su mažesnėmis nei rinkoje palūkanų normomis ar kitomis lengvatinėmis sąlygomis), suteikiama neapmokestinama garantija paskolai arba apmokestinama ne rinkos kaina. Išskirtinė nauda ūkio subjektui gali būti suteikta įvairiais būdais. Nėra skirtumo, kokiais būdais teikiama valstybės pagalba, – svarbus jos poveikis. Siekiant nustatyti, ar finansavimas yra valstybės pagalba, yra naudojamas privataus rinkos investuotojo principas. Jei įmonė negautų šių lėšų analogiškais sąlygomis privataus kapitalo rinkose, vadinasi, šių lėšų teikimas gali būti valstybės pagalba. Šiuo atveju būtina nustatyti, ar privatus investuotojas investuotų į šią įmonę tokiomis pat sąlygomis, vertindamas tik potencialią savo investicijų grąžą ir neatsižvelgdamas į regioninius ar socialinius veiksnus. Jei privatus investuotojas neinvestuotų į tokią įmonę, vadinasi, suteiktos lėšos gali būti valstybės pagalba. Jei numatoma, kad finansavimas bus skiriamas ūkio subjekto sąnaudoms, atsiradusioms dėl viešųjų, arba visuotinės ekonominės svarbos paslaugų ar įsipareigojimų valstybei (savivaldybei), padengti, išskirtinės ekonominės naudos buvimas vertinamas pagal <i>Altmark</i> kriterijus. Ūkio subjektui nėra suteikiama išskirtinė ekonominė nauda, jeigu: - veikla atitinka visuotinės ekonominės svarbos paslaugų požymius, jos užduotys ir įpareigojimai aiškiai apibrėžti; - viešųjų paslaugos išlaidų kompensavimo kriterijai objektyvūs, skaidrūs ir nustatyti iš anksto; - kompensacija neviršija grynujų paslaugos teikimo sąnaudų, įskaitant pagrįstą pelną (t. y. kompensuojama nepermokant); ir - viešosios paslaugos įsigyjamos ir kompensacija skiriama įgyvendinant viešojo pirkimo konkurso procedūrą arba, jei viešasis pirkimas nėra rengiamas, įmonės, kuriai patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, išlaidos kompensuojamos pagal įprastos gerai valdomos įmonės patiriamas išlaidas³.			
Pasirinkimo pagrindimas			
(Pagrįskite savo pasirinkimą)			
3.	Ar finansavimą numatoma teikti / finansavimas teikiamas tam tikroms pasirinktoms prekėms gaminti ar paslaugoms teikti arba tam tikram pasirinktam ūkio subjektui (-ams), t. y. ar finansavimo priemonė yra selektyvus pobūdžio?	Taip	Ne
Pasirinktinis finansavimo priemonės taikymas (selektyvumas). Pasirinktinai taikomos finansavimo priemonės – tai priemonės, kurios yra skirtos atskiro regiono plėtrai (tame regione esantiems ūkio subjektams), atskiroms veiklos rūšims paremti (finansavimo / naudos gavėjai – atskiro sektoriaus ūkio subjektai) arba tam			

³ Plačiau žiūrėti čia: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/public_services_en.html.

tikriems tikslams įgyvendinti (finansavimo gavėjai gali būti mažos ar vidutinės įmonės, naujos įmonės, tam tikrus projektus įgyvendinantys ūkio subjektai ir pan.). Šis kriterijus tenkinamas, kai vertinant paraiškas finansuoti projektus, tam tikrų ūkio subjektų paraiškos įvertinamos geriau ir dėl to gauna finansavimą (skirtingai nuo blogiau įvertintų), o institucijos, spręsdamos dėl finansavimo skyrimo, naudojasi turima diskrecijos teise.			
Pasirinkimo pagrindimas			
<i>(Pagrįskite savo pasirinkimą)</i>			
4.	Ar finansavimas gali iškraipyti konkurenciją ir veikti prekybą tarp Europos Sąjungos valstybių?	Taip	Ne
Poveikis konkurencijai ir prekybai tarp Europos Sąjungos valstybių. Siekiant įvertinti, ar suteiktas finansavimas daro poveikį konkurencijai ir prekybai tarp Europos Sąjungos valstybių, būtina nustatyti finansavimo gavėjo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių rinką, žinoti, ar tokioje rinkoje Europos Sąjungoje vyksta prekyba tarp valstybių narių. Pats faktas, kad ūkio subjekto konkurencinė padėtis, palyginti su kitais konkuruojančiais ūkio subjektais, pagerėja jam gavus ekonominės naudos, kurios jis nebūtų gavęs įprastomis verslo sąlygomis, rodo, kad konkurencija gali būti iškreipta. Jei finansavimas yra teikiamas vietinio pobūdžio veiklai paremti (pavyzdžiui, kirpyklai, kurios klientai yra tik miestelio gyventojai), šis finansavimas paprastai neveikia prekybos tarp Europos Sąjungos valstybių. Tačiau būtina žinoti, kad finansavimas ūkio subjektui gali veikti prekybą tarp Europos Sąjungos valstybių ir tais atvejais, kai konkretus ūkio subjektas neeksportuoja savo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių. Gali pakakti fakto, kad nagrinėjamomis paslaugomis ar prekėmis apskritai prekiaujama tarp Europos Sąjungos valstybių.			
Pasirinkimo pagrindimas			
<i>(Pagrįskite savo pasirinkimą)</i>			

II. Išvados dėl valstybės pagalbos ar *de minimis* buvimo ar nebuvimo

Pagal Prieglobsčio, migracijos ir integracijos 2014–2020 metų nacionalinę programą (toliau – PMIF programa) pateiktą paraišką / projektą nebus / nėra teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai) ar <i>de minimis</i> pagalba (žymima, jei į nors vieną iš I dalies pirmų 3 klausimų atsakyta neigiamai). Pagal PMIF programą pateiktą paraišką / projektą remtinės veiklos nebus laikomos valstybės ar <i>de minimis</i> pagalba, tačiau ja gali tapti (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai, tačiau pastabose nurodyta, kad tam tikrus aspektus reikia nuolat stebėti dėl rizikos finansavimui tapti valstybės ar <i>de minimis</i> pagalba). Pagrindžiant pasirinkimą nurodomi tolimesni veiksmai ir priemonės. Pagal PMIF programą pateiktą paraišką / projektą bus / yra teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į visus I dalies klausimus atsakyta teigiamai) ar <i>de minimis</i> pagalba (žymima, jei į visus I dalies pirmus 3 klausimus atsakyta teigiamai).
Pasirinkimo pagrindimas
<i>(Pagrįskite savo pasirinkimą)</i>

(įgaliotosios institucijos atsakingo asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)*

* Skiltys „įgaliotosios institucijos atsakingo asmens pareigų pavadinimas“, „parašas“, „vardas ir pavardė“, „data“ užpildomos, jei pildoma popierinė versija.